

NYHEDSBREV, Nr. 1 (September 2011)

Velkommen til det første nyhedsbrev fra det nyligt grundlagte nordiske netværk for tegneserieforskning, NNCORE. Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation finansierer netværket i to år fra 1. september 2011 og forløbet afsluttes med en international konference ved Helsinki Universitet i foråret 2013. NNCORE har i øjeblikket 28 medlemmer fra alle de nordiske lande samt Estland. Blandt medlemmerne er der forskere på alle stadier, fra ph.d.-studerende til professorer, som alle på forskellig vis arbejder med tegneserier som del af deres forskning.

Forskningen i tegneserier er i rivende udvikling i disse år, og med NNCORE vil vi sikre os, at de nordiske lande er med helt fremme. Da tegneseriestudier går på tværs af mange fag og videnskaber, fra kunst- og medievidenskab til historie og sociologi, er der uendelig mange muligheder for at skabe forbindelser mellem forskningsfelter som almindeligvis befinder sig på forskellige universitetsinstitutter og afdelinger. Det gør tegneserieforskning til et utrolig spændende og udfordrende felt, men det betyder også at det er nødvendigt bevidst at skabe platforme hvor tegneserieforskere kan mødes og udveksle ideer. NNCORE er sådan en platform, og det konkrete formål er at opbygge et stærkt nordisk forskningsnetværk som samarbejder med andre nationale og internationale netværk, og som leverer ny forskning via kollektive forskningsprojekter og publicering.

NNCORE according to its members

A Nordic network for comics researchers is, simply stated, a brilliant idea. Why? Because it brings together researchers with similar interests within a field where most may feel rather alone in their home countries. Because it also allows for a multi-faceted, collective and creative scholarly work on a unique medium that is able to cross boundaries on multiple levels. And because comics are seriously awesome.

Mervi Miettinen, PhD student, University of Tampere, Finland,
founding member of NNCORE

NNCORE er særlig interesseret i forskeruddannelse og i at bakke næste generation af tegneserieforskere op. Sammen med etablerede forskere blandt NNCOREs medlemmer, vil netværkets internationale *Advisory Board* vejlede og sparre med ph.d.-studerende i forbindelse med netværkets møder og konferencer. Hermed styrker vi både fremtidens tegneserieforskning og de nationale, nordiske og internationale forbindelser indenfor forskningsfeltet.

Det er vores ambition at have en tæt forbindelse til de nationale tegneserieorganisationer i de nordiske lande og samarbejde med partnere udenfor universiteterne. Vi vil derfor meget gerne præsentere netværket og diskutere tegneserier og tegneserieforskning i skoler, biblioteker og kulturinstitutioner af forskellig slags. Alle konkrete ideer og forslag er meget velkomne.

NNCORE according to its members

This exciting new venture has come along at just the right time: comics scholarship has taken on great momentum in the last few years, and has achieved a heightened academic profile. Nonetheless, we are still at a stage where comics researchers may find themselves isolated within their individual institutions. This network will enable a sense of community to be built and an ongoing dialogue to be pursued among both PhD students and established academics in the Nordic countries. The international (and intercontinental) composition of the Advisory Board will encourage further productive exchanges and projects. I'm thrilled to be involved!

Dr. Ann Miller, Research Fellow, University of Leicester, member of the NNCORE Advisory Board

Hvem kan blive medlem?

NNCORE er en åben platform for kommunikation, fælles aktiviteter og fælles publikationer for alle nordiske tegneserieforskere og –studerende, også ud over de 28 medlemmer som har grundlagt netværket. Hvis du er interesseret i tegneserier fra et akademisk perspektiv er du derfor meget velkommen til at kontakte os og tage del i vores aktiviteter. Da vi ønsker at styrke regional forskning og samarbejde som afsæt for bredere internationalt samarbejde, skal du være fra Norden og/eller være tilknyttet en nordisk forskningsinstitution. Hvis du vil være med eller har ideer til fælles forskningsaktiviteter, må du endelig kontakte os. Skriv til netværkskoordinatoren, **Anne Magnussen**, lektor ved Syddansk Universitet, Danmark, E-mail magnussen@hist.sdu.dk eller et af de øvrige medlemmer i NNCORES styregruppe: **Fredrik Strömberg**, ph.d.-studerende ved Malmö Universitet, Sverige, E-mail sekventiellt@me.com; **Kai Mikkonen**, lektor ved Helsinki Universitet, Finland, email kai.mikkonen@helsinki.fi; **Margareta Wallin Wictorin**, lektor ved Linnaeus Universitet, Sverige, E-mail margareta.wallin-wictorin@lnu.se; **Michael Prince**, lektor ved Agder Universitet, Kristiansand, Norge, E-mail michael.j.prince@uia.no; **Michael F. Scholz**, professor ved Gotland Universitet, Sverige, E-mail michael.scholz@hgo.se; **Ralf Kauranen**, seniorforsker ved Åbo Akademi Universitet, Finland, E-mail rkaurane@abo.fi; **Rikke Platz Cortsen**, ph.d.-studerende Københavns Universitet, Danmark, E-mail rpc@hum.ku.dk; **Svenn-Arve Myklebost**, ph.d.-studerende ved Bergen Universitet, Norge, E-mail Svenn-Arve.Myklebost@if.uib.no; **Øyvind Vågnes**, post.doc. ved Bergen Universitet, Norge, E-mail ov@nomadikon.net.

NNCORE according to its members

Tegneserien framstår i dag som en av de mest vitale kulturelle uttrykksformene vi kjenner til. Dens globale innflytelse er ubestridt, og dens estetiske hybriditet en kilde til en både genuin og understudert kompleksitet. Aldri har vel behovet for kritiske og analytiske lesninger av tegneserien vært større. Det nordiske nettverket kommer de neste årene til å være med på å meisle ut nye retninger i så måte, og fungere som en møteplass for nordiske forskere som vil gi seg i kast med både å videre- og utvikle tegneserieteorien i videste forstand.

Øyvind Vågnes, senior researcher, University of Bergen, founding member and part of the NNCORE steering group

NNCORE's første møte: Odense, 27.-29. oktober

Netværkets første møte afholdes 27.-29. oktober ved Syddansk Universitet i Odense. Det vil være første gang NNCOREs medlemmer mødes og diskuterer planer, ideer og interesser. Vi lægger ud med en

paneldiskussion om fremtidsmulighederne for tegneserieforskning, hvor tre af netværkets seks *Advisory Board*-medlemmer deltager, nemlig Dr Bart Beaty, Professor ved University of Calgary i Canada, Dr Ann Miller, Research Fellow ved University of Leicester, UK, og Dr Roger Sabin fra University of the Arts, Central St. Martin's, London, UK. De temagrupper der beskrives nedenfor vil diskutere deres fremtidsplaner og præsentere dem for netværket ved mødet. Vi har derudover inviteret repræsentanter for de to store eksisterende tegneserieforskningsnetværker, IBDS (UK) og ComFor (Tyskland) til en diskussion af NNCOREs langtidspaner og sådan at vi kan trække på deres netværkserfaringer.

Mødet er også åbent for personer som ikke er medlem af NNCORE, men interesserede i tegneserieforskning på den ene eller den anden vis. Studerende som skriver speciale eller lignende om tegneserier er særligt velkomne. Der er ikke noget deltagergebyr, men tilmelding senest 1. Oktober er nødvendig for at kunne deltage. Kontakt Anne Magnussen (magnussen@hist.sdu.dk) vedrørende yderligere information og/eller tilmelding.

NNCORE according to its members

De nordiske lande har en særlig position i forhold til tegneseriekulturen, med en stærk udgivelse af den fransk-belgiske tradition, mens den amerikanske superhelte-tradition også har været stærkt repræsenteret og et senere fokus på mangategneserier. Derfor er de nordiske lande i en særlig stærk position til at afdække tegneseriernes særlige udtryksform, med en forskningstradition der ligeledes er kendetegnet ved at være åben for nye metoder og tilgange, hvilket giver en særlig fleksibel tilgang til et så alsidigt og spraglet medie som tegneserier. Derfor vil et nordiske netværk om tegneserieforskning være et stærk aktiv i at føre tegneserieforskningen videre.

Steen Christiansen, lektor, Aalborg Universitet,
founding member of NNCORE

TEMA-GRUPPER

Mange af NNCORE's aktiviteter, ikke mindst udviklingen af nye forskningsprojekter og publikationer vil foregå i seks tema-grupper. De eksisterende temagrupper (med deres originale engelske titler) er baseret på medlemmernes forskningsinteresser og er følgende:

[A] At forælle historier – hvordan konventioner udfordres

Tegneserier fortæller historier i komplekse netværk af ord og billeder, og tid og rum aktiveres på måder som er unikke for tegneseriemediet. Gruppen studerer dette fænomen og interesserer sig blandt andet for, hvordan særlige måder at fortælle historier på har indflydelse på forestillinger om mennesket og verden. Kontakt: Fredrik Strömberg, sekventielt@me.com.

[B] Tegneserier i mellemrummet: intertekstualitet og inspiration

Som et *multimodalt* medium placerer tegneserierne sig i krydsfeltet mellem forskellige medier med referencer til litteratur, film, internettet og de visuelle kunstarter generelt. Gruppen studerer de måder hvorpå forskellige medier refererer til og lader sig inspirere af hinanden ved kopier, pastiche, karikaturer etc. og diskuterer, hvordan denne intertekstualitet/intermedialitet er med til at forme både tegneserierne og de andre medier. Kontakt: Michael Prince, michael.j.prince@uia.no.

[C] Diskussion - og skabelse – af identiteter og fællelskaber

Traditionelt har mange tegneserier, ikke mindst for børn, været med til at vedligeholde dominerende nationale identiteter. Indenfor de senere år er mediet dog i stadig højere grad begyndt at sætte spørgsmålstejn ved disse identiteter i form af modfortællinger og ved at medtænke individet og minoriteter på nye måder. Fremkomsten af stadig flere tegneserie-(selv)biografier er et godt eksempel på denne tendens, og gruppen vil studere udviklingen ud fra forskellige historiske og geografiske perspektiver. Kontakt: Øyvind Vågnes, ov@nomadikon.net.

[D] Magfulde tegneserier – propaganda og censur

Gruppen vil studere eksempler på, hvordan tegneserier siges kontant at have påvirket samfundet som politisk og social kritik, statspropaganda eller som en potentiel skadelig indflydelse på børn. Med eksempler som krigspropaganda, 1950ernes kulørte udvalg i Danmark og den seneste debat om manga inkluderer gruppen både historiske og aktuelle perspektiver. Kontakt: Michael Scholz michael.scholz@hgo.se.

[E] Manga og globaliserede tegneserier

Tegneserier er et globalt fænomen i dag og tegneseriekulturer påvirker hinanden hvad angår stil, temaer og fortællinger. Det har været særlig udtalt i forbindelse med de japanske manga, som i dag er en af de mest populære tegneseriegenrer i Europa og USA, ligesom de er det i en del asiatiske lande ud over Japan. Gruppen vil både studere asiatiske tegneserier som et kulturelt fænomen i sig selv og fokusere på, hvordan tegneseriekulturer påvirker hinanden i en globaliseret sammenhæng. Kontakt Anne Magnussen, magnussen@hist.sdu.dk for yderligere information.

[F] Tegneserier i undervisningen – at lære af og med tegneserier.

Tegneserier har et stort didaktisk potentiale på grund af deres særlige måder at fortælle historier på i en kombination af ord og billeder. Gruppen vil diskutere, hvordan tegneserier kan bruges på alle uddannelsesniveauer og inkluderer et fokus på *visual literacy*. Kontakt: Rikke Platz Cortsen rpc@hum.ku.dk.

ER DER NOGET VI BURDE VIDE?

Hvis du har en nyhed eller anden information som du kunne tænke dig at få med i NNCOREs nyhedsbrev er du meget velkommen til at kontakte et af styregruppemedlemmerne (se emailadresser ovenfor). Se NNCOREs hjemmeside for yderligere information www.sdu.dk/nncore.